༄༅། །ཡེ་ཤེས་འོད་འཕྲོ།

L'ÉCLAT DE LA GNOSE

MANUEL DE LA PRATIQUE DES QUATRE DÉITÉS CONJOINTES
PROFOND ENSEIGNEMENT DE LA LIGNÉE SHANGPA KAGYÜ

JAMGÖN KONGTRÜL LODRÖ THAYÉ

ÉDITIONS RIMAY

ས་བཅད།

གང་ལས་བྱུང་བ་བརྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུད་མདོར་སྡོམ། . . . 2

དེ་ལས་བྱུང་བ་ཁྲིད་རིམ་དངོས་རྒྱས་པར་འཆད་པ། . . . 4

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ། . . . 6

ཐུན་གྱི་སྔོན་འགྲོ། . . . 6

ཁྲིད་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ། . . . 6

དངོས་གཞིའི་རིམ་པ། . . . 8

བསྐྱེད་བཟླས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། . . . 8

ཟབ་མོའི་དབང་ལེན་པ། . . . 22

རྗེས་ཀྱི་རིམ་པ། . . . 24

གནས་ལུགས་བསྐྱང་བ། . . . 24

ཐུན་མཚམས་ལ་འཇུག་པ། . . . 26

TABLE

I. Explication succincte de l'origine de ces enseignements et histoire de la lignée 3

II. Explications détaillés des instructions 5

1. Les préliminaires 7

1.1. Les préliminaires à une session 7

1.2. Les préliminaires généraux 7

1.2.1. ***L'entrée en refuge*** 7

1.2.1. ***Bodhicitta*** 7

2. La pratique proprement dite 9

2.1. Le yoga de la génération et de la récitation 9

2.2. La pratique spéciale de la réception de l'initiation 23

3. Conclusion 25

3.1. Préserver [l'expérience] du mode d'être fondamental de l'esprit 25

3.2. L'engagement dans les intersessions 27

III. Souhaits, formule propice et dédicace 27

༄༅། །དཔལ་ལྡན་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་ལྷ་བཞི་དྲིལ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཡེ་ཤེས་འོད་འཕྲོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

།ན་མོ་གུ་རུ་ཙ་ཏུརྡེ་བཱ་ཡ།

།མཆོག་གི་གྲུབ་སྩོལ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དང་། ཕྱི་ནང་གེགས་སེལ་ཡོན་ཏན་བོགས་འདོན་པ། །བྱིན་རླབས་ལྷ་བཞིའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། །དེ་ཡི་ཁྲིད་རིམ་མདོ་ཙམ་གསལ་བར་བྱ།

།མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཌཱ་ཀི་རྣམ་པ་གཉིས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱ་གར་མཁས་གྲུབ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུའི་ཐུགས་བཅུད་རྫོགས་པར་གསོལ་བས་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་གྱི་གཞུང་དང་གདམས་པའི་བཀའ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མངའ་ཞིང་མཆོག་གི་གྲུབ་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པ་ཤ་སྟག་བྱོན་པ་ལགས། དེང་སང་རྒྱུན་བཞུགས་པའི་གཙོ་བོ་གདམས་ངག་གི་སྐོར་བཞིའམ་ལྔར་གྲགས་པ་ལས།

འདིར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་པ་འཆི་བ་མེད་པའི་རིག་འཛིན་བརྙེས་ནས་མཆོག་གི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་གྲུབ་ཆེན་རཱ་ཧུ་ལ་གུཔྟའི་གདམས་པ་དང་གཙོ་བོར་འབྲེལ་བ་ལྷ་བཞི་དྲིལ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་འཆད་པ་ལ་གཉིས།

MANUEL DE LA PRATIQUE SYNTHÈSE DES QUATRE DÉITÉS, PROFOND ENSEIGNEMENT DE LA LIGNÉE SHANGPA KAGYÜ NOMMÉ

L'ÉCLAT DE LA GNOSE

Namo guru catur dévâya.

Je rends hommage au maître qui nous octroie les suprêmes accomplissements, et aux pieds des quatre déités de grâce qui dissipent les obstacles extérieurs et intérieurs et font se développer toutes les qualités.

Je vais expliquer de façon claire et concise les instructions concernant le développement des étapes de la pratique.

L'érudit-accompli, le grand Khyungpo Neljor, reçut complètement la quintessence de la transmission de cent-cinquante érudits accomplis de l'Inde. Parmi ceux-ci, les deux principaux sont les deux dâkinîs de gnose[1]. Tous les grands détenteurs de la lignée lointaine des Shangpa Kagyü réalisèrent parfaitement les instructions essentielles et commentaires d'un océan de profonds enseignements des sûtras et des tantras et entrèrent tous sans exception en l'expérience de l'accomplissement suprême. Ce qui a perduré jusqu'à nos jours est principalement ce que l'on nomme les « quatre – ou cinq – cycles d'instructions essentielles ».

[Dans ce commentaire], je vais expliquer les instructions de la pratique synthèse des quatre déités, instructions principalement liées au mahâsiddha Râhulagupta qui, dans le sud de l'Inde, obtint l'état de vidyâdhara immortel et partit en la plus haute réalisation du suprême accomplissement.

གང་ལས་བྱུང་བ་བརྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུད་མདོར་སྨོས།

།དེ་ལས་བྱུང་བ་ཁྲིད་རིམ་དངོས་རྒྱས་པར་འཆད་པའོ།

།དང་པོ་ནི། གྲུབ་ཆེན་ཤ་བ་རི་དབང་ཕྱུག་ལ་ལྷ་བཞིས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་སྒྲུབ་ཐབས་གསུངས། དེ་ལ་མངའ་བདག་མཻ་ཏྲི་པས་གསན་ཏེ་སྒྲུབ་ཐབས་བཀོད། མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོས་འདི་ལས་ཀྱང་གསན་པར་གསལ་ཏེ་བྱིན་རླབས་ལྷ་བཞི་འབྲལ་བ་མེད་ཅེས་འབྱུང་བས་མགོན་པོའི་གསན་ཡུལ་གཙོ་བོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

།འོན་ཀྱང་གདམས་ངག་འདིའི་བརྒྱུད་ཁུངས་གཙོ་བོ་ནི་གྲུབ་ཆེན་རཱ་ཧུ་ལ་གུཧྱ་བཛྲ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཇེ་ལ་ཀྵི་ཤ་ཞེས་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ས་གཞིར་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས་མ་ཐག་ནས་ལྷ་བཞིས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས།

གཞོན་ནུའི་སྐབས་སུ་སྔོན་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་སྙུན་དྲག་པོར་སྨིན་པས་ཐུགས་ཕྱུང་སྟེ་ཆོས་ལ་ཞུགས་ཤིང་མདོ་སྔགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆེས་མཁས་པར་སྦྱངས། གུ་ཎ་སཱ་ག་ར་དང་ར་ཏྣ་སཱ་ག་ར་སོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བདེ་བླག་ཏུ་གྲུབ། མཐར་སྐུ་ཚེའི་རིག་འཛིན་བརྙེས་ཤིང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མཆོག་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་གྲུབ་པའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀས་བསྐུལ་ཏེ་མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་འཕན་ཡུལ་འཇོག་པོར་ཆིག་རིར་མཛད་པའི་སྐབས་ཆོས་སྒོ་སྐྱེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱ་གར་ན་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱོན་པས་བོད་ལ་ཉི་མ་མ་ཤར་བ་ལ་ཕེབས། རིང་ཞིག་བཞུགས་ཏེ་མགོན་པོ་དཀར་མཐིང་། ལྗུང་ཤིང་ཧྲ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་

Les explications se divisent en deux parties :

1. l'explication concise de l'origine de ces enseignements et l'histoire de la lignée ;

2. les explications détaillées des instructions proprement dites qui en découlent.

I – Explication concise de l'origine de ces enseignements et histoire de la lignée

Le mahâsiddha Shavaripa, ayant vu la face des quatre déités, énonça le moyen de les pratiquer. Le maître Maitrîpa l'entendit de celui-ci et en compila le sâdhana. L'érudit Khyungpo Neljor le reçut directement de celui-ci[2] et ne fut [par la suite] jamais séparé de l'influence spirituelle des quatre déités, le protecteur étant l'élément principal [de cette transmission].

Pour autant, la source principale de cet enseignement est le mahâsiddha Râhula Gupta Vajra. Il naquit dans une famille de caste royale, en un lieu sacré des vajradâkinîs nommé Élabhisha, en Inde du Sud. Dès sa naissance, il vit la face des quatre déités et reçut leur bénédiction. Dans son enfance, en raison d'un résidu de karma antérieur, il fut atteint d'une violente maladie. Ayant engendré le renoncement, il se consacra au dharma, étudia et devint très érudit dans tous les enseignements des sûtras et des tantras. Il suivit les enseignements de Gunasâgara, Ratnasâgara et d'autres maîtres, et obtint sans difficulté les accomplissements ordinaires et, finalement, la réalisation des vidyâdharas de vie. Puis, exhorté par des maîtres ayant atteint le suprême accomplissement de mahâmudrâ, il apporta l'enseignement à l'érudit accompli Khyungpo Neljor alors que celui-ci œuvrait dans la région de Penyül, à Jokpor Chiri[3].

Par ses pouvoirs miraculeux, il partit d'Inde à l'aube et arriva au Tibet avant que le soleil ne fut levé. Il y resta longtemps et donna de nombreux enseignements, tels que ceux sur les protecteurs blanc et bleu[4], avec le support du souffle[5] et d'autres. Il transmit en particulier les enseignements

གདམས་ངག་ཟབ་མོ་དུ་མ་དང་། ཁྱད་པར་ལྷ་བཞིའི་གདམས་སྐོར་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་གནང་བ་ཁྱུང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་སློབ་མ་ལས་དག་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་བཞིའི་སྐོར་དངོས་སུ་སྣང་བ་སོགས་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྨོག་ལྕོགས་པ་སོགས་ལ་གནང་བ་ནས་བྱིན་རླབས་དང་གདམས་པའི་བཀའ་སྲོལ་བར་མ་ཆད་དུ་བྱོན་ཏེ་ཁོ་བོས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གསང་བ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཐའ་དག་གི་གསང་མཛོད་འཛིན་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ། འཕགས་པའི་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་ཤིང་མི་ལས་འདས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་དགྱེས་བཞིན་བཀའ་དྲིན་དུ་སྩལ་བ་ཡིན།

རྨོག་ལྕོགས་པ་རིན་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་ལ་ལྷ་བཞིས་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་། བརྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ཌཱ་ཀི་བདེ་བའི་དངོས་གྲུབ་མས་གནང་བའང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བརྒྱུད་ཁྱད་པར་བ་དེ་དག་ཀྱང་འདིར་འདུ་ལ།

འདི་ལའང་ལྷ་བཞིའི་སྒོམ་སྒྲུབ་དང་དྲིལ་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལས་སྐབས་སུ་བབ་པའི་འཆད་བྱ་ནི་ལྷ་བཞིའི་དྲིལ་སྒྲུབ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

།གཉིས་པ་བརྒྱུད་པ་དེ་ལྡན་གྱི་གདམས་ངག་དངོས་འཆད་པ་ལའང་གསུམ།

སྔོན་འགྲོ།

དངོས་གཞི།

རྗེས་ཀྱི་རིམ་པའོ།

concernant les quatre déités et leurs pratiques annexes. Khyungpo Neljor les ayant pratiqué, il se manifesta comme le corps véritable des quatre déités à ceux de ses disciples qui avaient un karma pur et entra en l'expérience du grand accomplissement.

Khyungpo Neljor ayant transmis cette pratique à son principal disciple, Mokchokpa, et à d'autres, son influence spirituelle ainsi que la transmission des instructions nous sont parvenues sans aucune interruption. Moi-même[6], j'adressai ma requête [pour les recevoir] à Jamyang Khyentsé Wangpo, détenteur du trésor caché de toutes les instructions secrètes ordinaires et spéciales du Vajrayâna, indissociable du grand Vajradhâra, demeurant sur les hautes terres des grands bodhisattvas par delà l'existence des hommes ordinaires. Celui-ci, en sa grande bonté, en fut satisfait et me conféra [cette transmission].

Les quatre déités transmirent aussi directement le sâdhana à Mokchok Rinchen Tsöndrü[7] et, dans certaines lignées, la dâkinî Sukhasiddhi les enseigna. C'est la spécificité des « lignées proches ». Toutes [ces transmissions] ont été ici réunies.

Elles contiennent des explications aussi bien sur les pratiques individuelles que sur la pratique synthèse des quatre déités. Nous allons ici expliquer cette dernière.

II – Explications détaillés des instructions

L'explication proprement dite des instructions de cette lignée se divise en trois parties :

1. les préliminaires,
2. la pratique proprement dite,
3. la conclusion.

།དང་པོ་ལ་གཉིས།

ཐུན་གྱི་སྔོན་འགྲོ་ནི། མལ་བདེ་བར་འདུག

།ལུས་གནད་སྤྱི་མཐུན་བཅའ། རླུང་རོ་བསལ་ལ་དྲན་པ་མངོན་དུ་བཞག

།གཉིས་པ་ཁྱད་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་ལའང་གཉིས།

སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའོ།

།དང་པོ་ནི།

མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སེང་ཁྲི་པདྨ་ཉི་ཟླའི་གདན་ལ་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྩ་བའི་བླ་མ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་བཞུགས་པ་ལ་བདག་གཞན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྒོ་གསུམ་འཛུག་པ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ཏེ། དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་བློ་རྩེ་གཅིག་པས།

མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་བ་ལགས་སོ།

།ཞེས་གྲངས་ཅི་ནུས་སུ་བརྗོད།

གཉིས་པ་ནི།

མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་ཕ་མ་དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན། འདི་རྣམས་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་ཐར་དུས་མེད་པར་འཁྱམས་པ་སྙིང་རེ་རྗེ།

1 – Les préliminaires

Les préliminaires ont deux parties :

1. les préliminaires à une session ;
2. les préliminaires suivant les instructions générales.

1.1 – Les préliminaires à une session

S'installer sur un coussin confortable, dans la posture habituelle, expulser les souffles résiduels et disposer l'esprit en un état de présence véritable.

1.2 – Les préliminaires généraux

En deux points : l'entrée en refuge et bodhicitta.

1.2.1 – *L'entrée en refuge*

Dans l'espace, face à soi, sur un trône de lions, lotus, soleil et lune, se trouve le grand Vajradhâra, le maître source, en essence union de tous les rares et sublimes et de tous les aspects du refuge. Joignant mon corps, ma parole et mon esprit à ceux de tous les vivants, aussi nombreux que vaste est l'espace, à partir de maintenant et jusqu'à ce que l'éveil soit obtenu, nous entrons en refuge, l'esprit uniquement absorbé.

Tous les vivants, mères omniprésentes,
Entrent en le refuge du précieux Maître,
Union essentielle de tous les refuges.

On récitera la prière autant que possible.

1.2.2 – *Bodhicitta*

Tous les vivants, aussi nombreux que vaste est l'espace, ont tous été sans exception mes parents bienveillants ; tous errent indéfiniment en l'océan du cycle de l'existence. Considérant cela, une grande compassion naît en moi.

འདི་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་བསྒྲལ་བའི་སླད་དུ་བདག་གིས་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་དུས་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཐོབ་ངེས་པ་ཞིག་བྱ་སྙམ་པ་སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དེ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་རིམ་གྱི་ཟབ་གནད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ཉེ་ལམ་གྲུབ་ཐོབ་འབའ་ཞིག་པའི་སྙན་བརྒྱུད་ལྷ་བཞི་དྲིལ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་བླངས་པས། བླ་མ་ལྷ་བཞིའི་གོ་འཕང་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བགྱིའོ་སྙམ་པའི་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། ངག་ཏུ།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོན་དུ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་ཟབ་ལམ་ལྷ་བཞི་དྲིལ་སྒྲུབ་ཉམས་སུ་བླང་པར་བགྱིའོ།

།ཞེས་ལན་ཁ་ཡར་བརྗོད། སྐྱབས་ཡུལ་མི་དམིགས་པར་བཞག

།གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལའང་གཉིས།

བསྐྱེད་བཟླས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་།

ཟབ་མོའི་དབང་ལེན་པའོ།

དང་པོ་ནི། ཨོཾ་བཛྲ་རཀྵ་རཀྵ་ཧཱུྃ་ཕཊ། ཅེས་བརྗོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་ར་བ་དྭ་བ་གུར་བླ་བྲེ་ ཕྱི་རོལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བ་དང་བཅས་པའི་སྲུང་བའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ།

པད་ཉི་འཇིགས་དུས་ཀྱི་གདན་ལ་རང་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ལྷན་སྐྱེས་འོད་ཕུང་གི་ཀློང་ན་བཞུགས་པར་གསལ་བའི་སྤྱི་བོར་ཆོས་འབྱུང་དྭངས

On pense que, pour les libérer du samsâra, il faut véritablement obtenir rapidement l'état d'union du grand Vajradhâra. C'est l'esprit d'éveil en aspiration.

Pour cela, on se dit que l'on va pratiquer le profond yoga synthèse des quatre déités, transmission orale provenant uniquement d'accomplis, voie directe résumant en une seule pratique tous les profonds points essentiels du Vajrayâna. Pensant que l'on va ainsi réaliser rapidement l'état du maître et des quatre déités pour y établir tous les vivants, on développe l'esprit d'éveil en application.

Afin d'obtenir pour tout vivant
L'état d'union de Vajradhâra
Pratiquons le profond sâdhana
Intégrant les quatre déités.

Ayant récité cette formule quelques fois, on reste dans un état sans références, sans plus concevoir d'objets de refuge.

2 – La pratique proprement dite

Elle comporte deux parties :

1. le yoga de la génération et de la récitation,
2. la profonde réception des initiations.

2.1 – Le yoga de la génération et de la récitation

Om vajra raksha raksha hûm phat. Par ce [mantra] vient le cercle de protection, formé de la base adamantine, de la tente-enceinte et d'un dais-coupole formant la partie supérieure. À l'extérieur flamboie le feu de gnose.

Au milieu de cette enceinte protectrice, sur un siège de lotus et de soleil sont Bhairava et Kâlarâtrî[8]. Sur ce siège, soi-même apparaît comme le bhagavân Chakrasamvara Inné[9], au cœur d'un globe de lumière.

Au sommet de sa tête se trouve un chöjung transparent, clair, d'une

གསལ་ཀློགས་མེད་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ། ཙ་བ་ཕྲ་བ་རང་གི་ཚངས་བུག་ཏུ་ཐུག་ཅིང་ཁ་གདེངས་གཡེལ་བ། བདེ་བར་འཆར་ཞིང་བདེ་བ་རྒྱས་པའི་དབུས་སུ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྣ་ཚོགས་པདྨ་འདབ་མ་བཞི་པ། དེའི་ལྟེ་བའི་ཟེའུ་འབྲུ་ཁྲུ་གང་ཙམ་མཐོ་བའི་སྟེང་དུ་ཉི་ཟླ་བརྩེགས་པའི་གདན་ལ་ཧཱུྃ་སྔོན་པོ་ལས་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་ཧཱུྃ་གིས་མཚན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ངོ་བོ་ཙ་བའི་བླ་མ། རྣམ་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་བཻ་ཌཱུརྻའི་མདངས་ཅན། ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་བསྣོལ་ཐབས་སུ་འཛིན་པས་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ལ་འཁྱུད་པ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་རུས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་ཅིང་དར་གྱི་ན་བཟས་བཀླུབས་པ། ཞབས་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་དང་པད་སྐྱིལ་ཅན། བྱིན་རླབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་འོད་མཐའ་ཡས་པ་སྤྲོ་བ།

དེའི་མདུན་ཕྱོགས་ཀྱི་པད་འདབ་ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཚོགས་བདག་དཀར་པོ་གན་རྒྱལ་དུ་བསྐྱིལ་བའི་གདན་ལ་ཧཱུྃ་ནག་པོ་ལས་གྲི་གུག་ཧཱུྃ་གིས་མཚན་པ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྦྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། སྐུ་མདོག་དུས་མཐའི་སྤྲིན་ལྟར་གནག་པ། སྤྱན་གསུམ་དམར་ལ་ཟླུམ་པ། ཞལ་བསྡྲད་ཅིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། སྨ་ར་དང་སྨིན་མ་དབུ་སྐྲ་དམར་སེར་མེ་ལྟར་དུ་འབར་ཞིང་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། དཔྲལ་བར་སིནྡཱུ་རའི་ཐིག་ལེས་བྱུགས་ཤིང་སྤྱི་བོར་མི་བསྐྱོད་པས་བརྒྱན་པ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་གནམ་ལྕགས་ཀྱི་གྲི་གུག །བར་པས་ཐོད་སྐམ་གྱི་ཕྲེང་བ། ཐ་མས་སེང་ལྡེང་གི་ཌཱ་མ་རུ་དྲག་ཏུ་འཁྲོལ། གཡོན་གྱི་དང་པོས་ཐོད་པ་དམར་ཆེན་གྱིས་བཀང་བ། བར་པས་མདུང་རྩེ་གསུམ་པ། ཐ་མས

nature lumineuse, blanc à l'extérieur, rouge à l'intérieur. Sa pointe touche l'orifice de Brahmâ et sa base est évasée vers le haut. Sa nature est félicité. Au milieu de son vaste espace de félicité se trouve un lotus pleinement épanoui, à quatre pétales, de différentes couleurs.

En son cœur, au-dessus des étamines, à une hauteur d'environ une coudée, sur un siège de soleil et de lune, se trouve un **Hûm** bleu duquel apparaît un vajra bleu marqué en son centre d'un Hûm bleu. Il se transforme (et devient) en essence notre maître-source, ayant pour aspect le grand Vajradhâra, couleur lapis-lazuli.

Il tient un cloche et un vajra entrecroisés, et enlace sa parèdre Vajradhatvisvari[10] qui tient un trigu et un kapâla. Tous deux sont vêtus de soieries et portent les ornements d'os et de joyaux. Le Père est dans la posture du vajra, la Mère dans la posture du lotus. Ils rayonnent d'une clarté illimitée de gnose et d'influence spirituelle.

Sur le pétale de devant [Vajradhâra] se trouve le mandala du soleil sur lequel est Ganesh, blanc, sur le dos. Il est le « siège » d'un Hûm noir, qui devient un trigu marqué d'un Hûm, puis le Protecteur d'expérience première, Chadrupa, sombre comme les nuages de la fin des temps. Il a trois yeux rougeoyants et ronds, sa bouche est ouverte, ses crocs mordant. Sa barbe, ses sourcils et ses cheveux sont hérissés et flamboyants, couleur de feu. Son front est oint d'un tiglé de vermillon et le sommet de sa tête couronné d'Akshobhya.

Dans ses mains droites, il tient en haut un trigu de fer météoritique, au milieu un mâlâ de crânes et en bas un damaru de santal qu'il fait claquer violemment.

Dans ses mains gauches : en haut un kapâla empli de sang humain, au milieu un trident et en bas un lasso vajra. Il porte un diadème de cinq

རྡོ་རྗེའི་ཞགས་པ་བརྣམས་པ། ཐོད་པ་སྐམ་པོ་ལྔའི་དབུ་རྒྱན་དང་རློན་པ་ཁྲག་འཛག་པ་ལྔ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན། རུས་པའི་རྒྱན་ཆ་དྲུག་དང་སྦྲུལ་རྒྱན་རིགས་ལྔ་དང་ཕྱག་ཞབས་རྣམས་ལ་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་ཕྲེང་བས་བརྒྱན་པ། སྨིན་ཐུང་ལྟོ་བ་འཕྱང་ཞིང་ཡན་ལག་རགས་པ། གླང་ཆེན་ཀོ་རློན་སྟོད་ལ་གཡོགས་ཤིང་སྟག་ལྤགས་རློན་པའི་ཤམ་ཐབས་ལ་དར་ལྷུང་གུའི་སྐ་རགས་བཅིངས་པ། ཞབས་བཞེངས་སྟབས་འགྲོ་འཕྲོ་ལ་འཆམས་པ་ལྟ་བུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བའི་ཀློང་ན་བཞུགས་པ།

བླ་མའི་གསང་ཕྱོགས་ཀྱི་པད་འདབ་ལ་ཉི་མའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿ དམར་པོ་ལས་གྲི་གུག་ཧྲཱིས་མཚན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་སྐུ་མདོག་དམར་ལ་སྨུག་པའི་མདངས་ཆགས་པ། ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ལང་ཚོ་ཅན། ཞལ་འཛུམ་ཞིང་མཆེ་བ་ནས་ཙམ་འབུར་བ། སྤྱན་གསུམ་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་གཟིགས་པ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་གྲི་གུག་ཐུར་དུ་བརྐྱང་ཞིང་། གཡོན་ཐོད་པ་བདུད་རྩིས་གང་བ་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་ནས་ཞལ་དུ་གསོལ་བ། མཆན་ཁུང་གཡོན་ན་རྡོ་རྗེའི་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དང་བཅས་ཤིང་རུས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལྔས་བརྒྱན་པ། ཞབས་གཡས་བརྐྱངས་པས་འཇིགས་བྱེད་གཡོན་བསྐུམས་པས་དུས་མཚན་མ་མནན་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་ཟེར་ཀུན་ཏུ་འབར་བ།

བླ་མའི་རྒྱབ་ཀྱི་པད་འདབ་ལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿ དཀར་པོ་ལས་པདྨ་དཀར་པོ་ཧྲཱིཿས་མཚན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཟླ་བའི་མདོག་ཅན། ཞི་ཞིང་འཛུམ་ལ་དར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དབུ་སྐྲ་དཔྱང་བའི་སྟེང་ན་ནག་སེལ་ལི་འཕྱང་ཞིང་འོད་དཔག་མེད་

crânes et une grande guirlande de cinquante têtes fraîches sanguinolentes. Il est paré des huit ornements d'os et des groupes de serpents des cinq familles. Aux jambes et aux bras il porte des guirlandes de grelots. Il est corpulent, son ventre est saillant, avec de gros membres courts. La partie supérieure de son corps est drapée d'une peau d'éléphant fraîche et il porte une jupe en peau de tigre tenue par une ceinture de soie verte. Debout, jambes tendues, esquissant un pas de danse, il demeure en une sphère flamboyante du feu de gnose.

Sur le pétale à droite de Vajradhâra, sur un siège de lotus et soleil, un Hrîh rouge devient un trigu marqué d'un Hrîh rouge, qui devient la vénérable Vajrayoginî. Son corps est rouge, rayonnant de l'éclat de la passion. Elle est dans la jeunesse de ses seize ans, souriante, les canines saillantes. Elle a trois yeux et regarde vers la gauche. Son bras droit tendu brandit un trigu pointé vers le bas ; sa main gauche tient un kapâla empli d'amrita porté au zénith qu'elle verse dans sa bouche. Au niveau de son épaule[11] gauche, elle tient un khatvânga vajra. Elle est parée des cinq mudrâs d'os. Elle se tient dans la posture écrasant Bhairava de sa jambe droite tendue et Kâlarâtrî de sa jambe gauche fléchie. Elle flamboie complètement de la lumière de gnose.

Sur le pétale de derrière est le mandala de la lune sur lequel est la lettre Hrîh blanche qui devient un lotus blanc marqué d'un Hrîh. Celui-ci devient le noble Chenrézi, de la couleur de la lune, paisible, souriant, paré de soieries et de joyaux. Ses cheveux d'un noir brillant pendent sur ses épaules et Amitâbha le couronne.

ཀྱི་ཅོད་པན་དང་ལྡན་པ། ཕྱག་གཡས་མཆོག་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་བུམ་པ་བསྣམས་ཤིང་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྲིང་སྦྱར་བས་མེ་ཏོག་པདྨ་དཀར་པོ་སྙན་གྱི་ཐད་ཀར་ཁ་བྱེ་བའི་ཡུ་བ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། ཞབས་གཡས་བརྐྱངས་ཤིང་གཡོན་བསྐུམས་པའི་སྟབས་ཀྱིས་འཇའ་ཟེར་གྱི་ཀློང་ན་བཞུགས་པ།

བླ་མའི་གཡོན་གྱི་པད་འདབ་ལ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧཱུྃ་ལྗང་གུ་ལས་ཨུཏྤལ་ལྗང་གུ་ཧཱུྃ་གིས་མཚན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་སྐུ་མདོག་ལྗང་གུ་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབ་ཅིང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དར་དང་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པ། ཕྱག་གཡས་མཆོག་སྦྱིན་པུས་མོའི་སྟེང་དུ་བརྐྱངས་ཤིང་གཡོན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཚོན་པའི་ཕྱག་རྒྱས་ཨུཏྤལ་ལྗང་གུའི་ཡུ་བ་ཐུགས་ཀར་བསྣམས་པའི་འདབ་མ་སྙན་གྱི་ཐད་དུ་ཁ་བྱེ་བ། དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་དབུ་རྒྱན་ཅན། ཞབས་གཡས་ཅུང་ཟད་བརྐྱངས་ཤིང་གཡོན་བསྐུམས་པའི་སྟབས་ཀྱིས་རང་འོད་ཀྱི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་སྟེ་གཙོ་འཁོར་ལྔ་པོ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་གསལ་བར་བསྒོམ།

དེ་ནས་གཙོ་འཁོར་ལྔ་ཀའི་དཔྲལ་བར་ཨོཾ་དཀར་པོ། མགྲིན་པར་ཨཱཿདམར་པོ། ཐུགས་ཀར་ཧཱུྃ་སྔོན་པོས་མཚན་པ། ཧཱུྃ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། བླ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་ལྷ་བཞིའི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་སྤྱི་བོའི་ལྷ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་ལ། ཛཿཧཱུྃ་བཾ་ཧོཿ བརྗོད་ཅིང་སྤྱི་བོའི་ལྷ་དེ་རྣམས་སྐྱབས་གནས་མ་ལུས་པ་འདུས་པའི་ངོ་བོར་མོས། རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྤྲུལ་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེར་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཕུལ། བདུད་རྩི་དང་འདོད་ཡོན་ལྔ་པོས་ནང་། སྐོམས་འདུག

Dans sa main droite il tient un bumpa, dans le mudrâ du don sublime. Dans sa main gauche il tient, entre le pouce et l'index, au niveau du cœur, la tige d'un lotus s'épanouissant au niveau de son oreille. Jambe droite tendue, gauche fléchie, il demeure au sein d'une sphère d'arc-en-ciel.

Sur le pétale à gauche de Vajradhâra est une lune sur laquelle un Tâm vert se transforme en un utpala[12] vert marqué d'un Tâm qui devient la Vénérable Târâ, verte. Elle a l'éclat juvénile d'une adolescente de seize ans. Elle est parée de joyaux et de soieries ; bras droit tendu, posé sur le genou, dans le mudrâ du don sublime ; main gauche dans le mudrâ des trois joyaux, tennant au niveau du cœur la tige d'un lotus utpala vert dont la corolle s'épanouit à hauteur de son oreille[13]. Le bouddha Amoghasiddhi la couronne. Jambe droite tendue, jambe gauche fléchie, elle demeure en sa propre clarté.

Les cinq déités – le principal [Vajradhâra] et l'entourage – est médité comme insubstantiel.

Les cinq déités ont : au niveau du front, Om blanc ; de la gorge, Âh rouge ; du cœur Hûm, bleu. De la lumière irradie des Hûm, invoquant les maîtres, yidams, bouddhas, bodhisattvas, dâkas, dâkinîs, et l'assemblée au complet des protecteurs et gardiens. Ils sont absorbés, sous l'aspect de Vajradhâra et des quatre déités, au sommet de la tête de chaque déité correspondante. Récitant **Jah Hûm Vam Hoh** on pense que les déités au sommet de notre tête sont en essence l'union de tous les refuges sans exception.

De notre cœur émanent des déesses et l'on imagine que celles-ci adressent les offrandes extérieures ; l'offrande intérieure avec l'amrita, et les offrandes des gratifications sensorielles et l'offrande secrète avec la félicité-

ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་སྟོང་གིས་གསང་བའི་མཆོད་པ་ཕུལ་བར་མོས་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སྦྱོར་གྲོལ་གྱི་ཎྜི་ང་རེ་འཛིན་ལ་བློ་བཞག་སྟེ།

བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བཞིའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལ་བདག་གིས་ཕྱི་མེ་ཏོག་བདུག་སྤོས། ནང་ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ། གསང་བ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས། ཡང་གསང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་མཆོད་ཅིང་མཉེས་པར་བགྱིའོ། །བཞེས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ།

ཞེས་པ་ཙམ་གྱི་མཐར་གསོལ་འདེབས་ཀྱིས་བརླམས་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་ཚོག་ལ། བླ་མའི་གསུང་རྒྱུན་དུ་འདིར་མཆོད་བསྟོད་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་སྔོན་མཆོད་པ་བཤད་མ་ཐག་པས་འཐུས། བསྟོད་པ་རྒྱས་པར་ན། གང་གིཿ བྱིན་པོའི་གཟུགས་ཀྱིཿ དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོཿ སྐྱོན་གྱིས་མ་གོསཿ ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ཅོད་པན་སོགས་ཤློ་ཀ་རེ་རེས་བསྟོད། བསྡུ་ན།

བྱིན་རླབས་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་སྒོ། །དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་ཐོབ་པའི་གནས། །བར་ཆད་མ་ལུས་སེལ་བའི་ལྷ། །བླ་མ་ལྷ་བཞིའི་ཚོགས་ལ་འདུད།

།ཅེས་བསྟོད། འདིར་དམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་མཎྜལ་འབུལ་བར་བཞེད་པས་དེ་ལྟར་སྔོན་དེ་དག་ལྷག་པོར་བྱས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པས་ཡན་ལག་བདུན་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཚིགས་བཅད་དང་། མཎྜལ་བཀའ་རྒྱམ་བཅས་མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱ། དེ་ནས་སོ་སོའི་ཐུགས་རྣམས་ཡིད་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པར་མོས་གུས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྩལ་དུ་བཟླ་ཞིང་བདུད་རྩི་འབེབས་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་བསྒོམ་སྟེ།

vide issue de l'union. Toutes ces [offrandes] étant pures par nature, on laisse l'esprit en un état de contemplation libre de projections et [l'on récite] :

Au maître et à l'assemblée des quatre déités j'offre : extérieurement, fleurs et encens ; intérieurement, les cinq viandes et cinq amritas ; secrètement, l'expérience première de félicité vide ; et le plus secrètement, l'offrande d'ainsité. Adressant ainsi toutes ces offrandes au-delà de ce que la pensée peut embrasser, ils en sont satisfaits. Les ayant accepté, veuillez nous inspirer.

Ensuite, on récite la prière-mantra. Dans la tradition orale du Maître, il est expliqué que l'on peut ici faire offrandes et louanges. Si l'on souhaite faire ainsi, dès que l'on a exprimé les offrandes, on continue avec les louanges, ce qui peut se faire, dans une forme extensive, en récitant la série des cinq louanges spéciales sous la forme de quatrains :

Vous dont… ; Chevalier d'éveil… ; Glorieuse Vajradâkinî… ; Parfait Seigneur blanc de corps… ; La couronne des dieux et anti-dieux…

D'une façon concise, on peut réciter :

Source de toutes les grâces,
Lieu où s'obtient tout accomplissement,
Déité dissipant tout obstacle,
Hommage au Maître et aux quatre déités.

À ce point, certains sages ont enseigné d'adresser la prière à sept branches et le mandala à la place des offrandes et louanges. Il n'y a aucun problème à faire ainsi certaines fois si on le souhaite, on récitera alors une prière à sept branches qui nous convient et on offrira le mandala Kagyama.

Puis, avec un esprit sans distraction, avec une dévotion et une ardeur intenses, l'on récite les mantras de chaque déité comme une prière, et l'on médite la séquence de purification par la descente de l'amrita.

དེ་འང་ཐོག་མར་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས། རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། ལུས་གང་བས་སྡིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟུང་ནད་གདོན་དང་བཅས་པ་བཀྲུས་ཤིང་དག །བླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་གཅིག་ཆར་དུ་ཐོབ་པར་མོས་ལ་སྔགས། ནམོ་བུདྡྷཡ། ནམོ་གུ་རུ་བེ། བཛྲ་བྲི་ར་བྲི་རི་ཊི། ཤྲི་ཊ་ཀ་ཊ་ཀི་ཊི། ཛོ་ཀ་ཛོ་ཀི་ཊི། སརྦ་བུདྡྷ་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་ཡ་ཤྭ་རི་ཎི་གཙྪ་མི་ཀྲྀ། ཞེས་བཟླ།

དེས་འགྲེས་ཏེ། མགོན་པོ་ལ་མོས་གུས་བྱས་པས། མགོན་པོའི་སྐུ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས། སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། ལུས་གང་། སྡིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟུང་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་དག །ཁྱད་པར་རང་འདྲ་བའི་སྐུ་ཕྲ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆར་བབ་པ་ལྟར་བྱོན་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་གང་། ནད་གདོན་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དམར་ཆེམ་ཆེམ་ཞལ་དུ་གསོལ། མགོན་པོའི་སྐུ་གསང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པར་མོས་ཏེ། ཨོཾ་བཛྲ་མ་ཧཱ་ཀཱ་ལ་ཀླཱིཾ་ཀླེ་ཊ་བི་ཥྞུ་བི་ནཱ་ཡ་ཀ་ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ།

ཞེས་བཟླ། ཡང་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་གསང་གནས་ནས་བདུད་རྩི་དམར་པོའི་རྒྱུན་བབས། སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། ལུས་གང་། སྡིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟུང་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་དག །རྣལ་འབྱོར་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པས་མོས་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་ན་ར་གྲཱིཾ་གྲཱིཾ་ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ།

Pour commencer, un flot continu d'amrita s'écoule du maître Vajradhâra, me pénètre par le sommet de la tête et emplit tout mon corps. Il lave et dissipe les voiles, actes nuisibles, fautes, maladies et démons et l'on reçoit simultanément l'influence spirituelle du corps, de la parole et de l'esprit du maître.

Méditant ainsi, on récite le mantra : **Namo buddhaya / namo guru hé / vajra vîra vîrinî / shrî dâka dâkinî / joka jokinî / sarva buddha bodhisattvaya sharanam gacchami kyai**.

De la même façon, on développe de la dévotion envers Chadrupa. De son corps s'écoule un flot continu d'amrita qui nous pénètre par le sommet de la tête, emplit notre corps, dissipe les actes nuisibles, voiles, fautes, manquements, maladies et démons. En particulier, d'innombrables petits aspects du protecteur tombent en pluie et emplissent tout notre corps, dévorant, dans un rougeoiement étincelant, toutes les maladies, démons, fautes et voiles. L'influence spirituelle du corps, de la parole et de l'esprit du Protecteur pénètre notre esprit.

Méditant ainsi, on récite son mantra : **Om vajra mahâkâla kshim kshétra vighnân vinâyaka hûm hûm phat phat svâhâ**.

Puis, ayant adressé une prière à Vajrayoginî, de son lieu secret coule un flot d'amrita rouge qui nous pénètre par le sommet de la tête et emplit mon corps. Il dissipe actes nuisibles, voiles, fautes, manquements, maladies et démons. On reçoit l'influence spirituelle des corps, parole et esprit de la Yoginî.

Méditant ainsi, on récite son mantra : **Om vajra nara krim krim hûm hûm phat phat svâhâ**.

ཞེས་བཟླ། ཡང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དང་ཕྱག་གི་བུམ་པ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་དཀར་ནར་གྱིས་བྱུང་། སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། ལུས་གང་། སྡིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟུང་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་དག །སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་མོས་ཏེ། ཨོཾ་མ་ཎི་པདྨེ་ཧཱུྃ། ཨོཾ་བཛྲ་ར་ཀྵ་ན་མཿས་མ་ནྟ་ཧཱུྃ་ཕཊ།

ཅེས་བཟླ། ཡང་རྗེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མ་ལ་མོས་གུས་བྱས་པས། སྒྲོལ་མའི་ཞབས་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས། སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། ལུས་གང་། སྡིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟུང་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་དག །འཕགས་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པར་མོས་ལ། ཨོཾ་ཏཱ་རེ་ཏུཏྟཱ་རེ་ཏུ་རེ་སྭཱ་ཧཱ།

ཞེས་བཟླ། བཟླས་དམིགས་དེ་དག་གིས་ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་འཕྲོལ་བར་བྱ། དེའང་ཕྱིས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་དུ་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་བསྙེན་པ་ཨོཾ་གསུམ་མ་བཟླ་བ་དང་། བཟླས་པའི་གཙོ་བོའང་དེ་ལ་བྱ་ཞིང་གཞན་རྣམས་ཅུང་ཟད་རེ་བཟླ་བར་བཞེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་མགོན་པོའི་བསྙེན་པ་ཉིད་བུངས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་བ་སོགས་དེ་དང་དེ་དག་གི་རྣལ་འབྱོར་གཙོར་སྟོན་པ་ལ་དགོངས་པར་མངོན་ཞིང་། འདིར་སྤྱི་ཙམ་དུ། བླ་མའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་བཟླས་པ་ཅུང་ཟད་མང་བ་དང་གཞན་རྣམས་ཆ་སྙོམས་པར་བཟླའོ།

Puis, ayant adressé une prière à Chenrézi, du corps du noble compatissant et du bumpa qu'il tient en main coule un abondant flot d'amrita blanc qui nous pénètre par le sommet de la tête, emplissant notre corps. Il dissipe actes nuisibles, voiles, fautes, manquements, maladies et démons. On reçoit l'influence spirituelle des corps, parole et esprit de Chenrézi.

Méditant ainsi, on récite son mantra : **Om mani padmé hûm / Om vajra raksha namah samanta hûm phat**.

Puis, tournant notre dévotion vers la Vénérable Târâ, du gros orteil de son pied droit coule un flot d'amrita qui nous pénètre par le sommet de la tête et emplit notre corps. Il dissipe actes nuisibles, voiles, fautes, manquements, maladies et démons. On reçoit l'influence spirituelle des corps, parole et esprit de la Vénérable.

Méditant ainsi, on récite son mantra : **Om târé tuttâré turé svâhâ**.

On accomplit ainsi ces récitations et méditations, et l'on arrive à la fin de la pratique principale de la session.

Par ailleurs, dans des transmissions orales ultérieures, il est dit que la familiarisation avec la yoginî se fait en récitant le mantra aux trois Om. On fera alors principalement cette récitation [dans une session], les autres n'étant récités qu'un petit nombre de fois. D'autres enseignent de se consacrer largement à la familiarisation avec le Protecteur. Ainsi, il y a des pratiques qui insistent plus particulièrement sur un aspect ou un autre.

Ici, et d'une façon générale, nous ferons la récitation de la prière [mantra] du maître et les autres mantras en quantité égale.

།གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་ལེན་པ་ནི། ཕྱག་མཚན་ལྷ་བོ་སྤྲེལ་ཏེ་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ལན་གསུམ་བཟླས་ལ་མོས་གུས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པས། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུྃ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། འཁོར་དུ་བཞུགས་པའི་ལྷ་བཞི་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། བླ་མའི་སྤྱི་བོར་སྤྱན་རས་གཟིགས། མགྲིན་པར་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ། ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ། ལྟེ་བར་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་བཞུགས་པར་མོས།

སླར་ཡང་བླ་མའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཕྱོགས་བཅུའི་བླ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལྷ་བཞིའི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བླ་མའི་སྐུའི་ནང་ཐམས་ཅད་བོང་བ་འབྲུས་ཁེངས་པ་ལྟར་སོ་སོའི་ཆ་ལ་གཏམས་པར་བསམ། དེ་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོང་རའི་དབུས་སུ་རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་ལྷ་དང་བཅས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་གསལ་བའི་དབུ་མའི་མར་སྣེར་ཨ་ཤད་སྐྱེར་ཆེར་ལྟ་བུ། གསང་བ་ཆཤང་སྒོ་དང་ཉེ་བར་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅས་གསལ་བཏབ་ལ། རླུང་ཁ་སྦྱོར་རམ། མི་ནུས་ན་འོག་རླུང་ཙུང་ཟད་བསྐུམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་སྦྱོར་བྱས་པས། རང་གི་གསང་གནས་ནས་རླུང་གཡོས། ལྟེ་བའི་ཨ་ཤད་ལ་ཐོག་པས་གཏུམ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དམར་ལྷག་གིས་འབར། རང་གི་སྤྱི་བོའི་ཚངས་བུག་ནས་ཐོན། ཆོས་འབྱུང་ལ་ཐོག་པས་ཆེར་དྲོས། དེས་ལྷ་རྣམས་དྲོས། དེ་ཡི་རྐྱེན་གྱིས་བདེ་ཆེན་བཟོད་མེད་དུ་འབར་ཏེ་ལུས་ལྷ་རྣམས་བདུད་རྩིར་ལྷེམ་གྱིས་ཞུ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བྱོན་ཏེ་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། མགྲིན་པ་ཡན་ཆད་གང་། ལུས་ཀྱི

2.2 – La pratique spéciale de réception de l'initiation

On commence par combiner les cinq mantras et on les récite trois fois sous forme de prière, en une intense dévotion. Par cela, de la lumière irradie de la lettre Hûm du cœur du maître et invoque les quatre déités de son entourage. On imagine que Chenrézi se place au sommet de la tête du maître, la Vénérable Libératrice à sa gorge, le Protecteur de gnose en son cœur et Vajrayoginî à son ombilic.

Puis, de nouveau, de la lumière irradie du cœur du maître et invoque, sous l'aspect des quatre déités, l'assemblée de tous les maîtres, yidams, bouddhas, bodhisattvas, dâkas, dâkinîs, protecteurs de gnose et gardiens du dharma des dix directions. On médite qu'ils viennent emplir complètement chaque partie du corps du maître, comme des fourmis empliraient toute la terre.

Ensuite, au milieu de l'enceinte vide de notre propre corps[14], on imagine clairement en un instant les trois canaux et les cinq chakras. À l'extrémité inférieure du canal central[15] se trouve un *A-shé* jaune brillant.

À proximité de l'anus, au niveau du lieu secret, on se représente clairement le mandala du vent[16]. On joint les souffles [rétention vase] ou, si on ne le peut pas, on rétracte un peu le souffle inférieur. Ainsi pratique-t-on l'union au souffle de gnose.

De notre lieu secret, le vent se met en mouvement, atteint le *A-shé*[17] et tumo, le feu de gnose, est attisé et flamboie, rougeoyant[18]. Il sort par l'orifice de Brahmâ au sommet de notre tête, atteint le chöjung et le chauffe intensément, ce qui attise les déités, qui flamboient alors d'une irrésistible félicité. Le corps des déités fond en amrita, sur le point de déborder. Du lieu de l'union du yab et de la yum[20], le flot d'amrita s'écoule et nous pénètre par le sommet de la tête.

Il nous emplit jusqu'au niveau de la gorge et dissipe les actes négatifs et les voiles du corps et nous confère l'initiation du vase et l'influence spirituelle du corps des déités.

སྡིག་སྒྲིབ་དག །ཁྱུམ་པའི་དབང་ཐོབ། སྐུའི་བྱིན་རླབས་ཞུགས། སྙིང་ཁ་ཡན་ཆད་གང་། ངག་གི་སྡིག་སྒྲིབ་དག །གསང་བའི་དབང་ཐོབ། གསུང་གི་བྱིན་རླབས་ཞུགས། ལྟེ་བ་ཡན་ཆད་གང་། ཡིད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དག །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཞུགས། ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དག །དབང་བཞི་པ་ཐོབ། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བྱིན་རླབས་མ་ལུས་པ་ཞུགས་པར་མོས།

མཐར་ཆོས་འབྱུང་ནམ་མཁར་རང་ཡལ། བླ་མ་དགྱེས་པ་ཆེན་པོས་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ། རང་ཡང་སྟོང་ཉིད་དུ་ཐིམ། བླ་མ་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པར་མོས།

གསུམ་པ་རྗེས་ལ་གཉིས།

གནས་ལུགས་བསྐྱང་བ་དང་།

ཐུན་མཚམས་ལ་འཇུག་པའོ།

།དང་པོ་ནི།

བླ་མ་རང་ལ་ཐིམ་པའི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་པར་ལུས་གནད་ཆོས་བདུན་བཅའ། ངག་གནད་རླུང་རོ་དགུ་ཤུགས་སུ་གསལ་ལ་རྒྱུ་བ་གཉིས་པོ་རང་བབས་སུ་བཞག །སེམས་གནད་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་གིའང་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་། བཟང་ངན་བླང་དོར་རེ་དོགས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཤེས་པ་རྟད་དེ་ཆད་དེའི་རང་ངོ་རང་ཤེས་ཀྱི་དྲན་པས་དགག་སྒྲུབ་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་བསྐྱངས་ལ།

Puis il nous emplit jusqu'au niveau du cœur, dissipant les actes négatifs et les voiles de la parole, nous conférant l'initiation secrète et l'influence spirituelle de la parole des déités.

Puis il nous emplit jusqu'au niveau du nombril. dissipant les actes négatifs et les voiles de l'esprit, nous conférant l'initiation de prajñâ-jnâna et l'influence spirituelle de l'esprit des déités.

Puis il emplit tout le corps, dissipant les actes négatifs et les voiles du corps, de la parole et de l'esprit, nous conférant la quatrième initiation et la complète influence spirituelle des trois vajras.

Finalement, le chöjung se dissout en l'espace et, dans une immense joie, le maître se dissout en lumière, absorbée en nous. Nous-même nous évanouissons en la vacuité, le maître et notre propre esprit fusionnant indissociablement.

3 – Conclusion

1. Préserver [l'expérience] du mode d'être fondamental de l'esprit ;
2. l'engagement dans les intersessions.

3.1 – Préserver l'expérience du mode d'être fondamental de l'esprit

Aussitôt que le maître s'est dissout en soi, on entre dans les sept points de la posture corporelle.

L'instruction concernant la parole est de pratiquer l'expulsion des souffles résiduels en neuf temps, puis de laisser l'inspiration et l'expiration se faire naturellement.

Concernant les points essentiels de l'esprit, il s'agit de ne suivre aucune pensée en rapport avec les trois temps. Sans [concevoir] de bon ou de mauvais, sans attachement ni rejet, sans espoir ni crainte, en l'absence d'agir du mental, on demeure suspendu, béat, en l'état de présence qui se comprend en soi. Sans entraver, produire, fabriquer ou transformer, on préserve cette expérience.

དང་པོ་ཁྲིམ་གྱིས་བསྒྲིམ། བར་དུ་ལྷོད་ཀྱིས་གློད། མཐར་གཙུག་མའི་རང་ངོ་ཤེས་བཞིན་གྱི་དྲན་པའི་མདངས་མ་ཤོར་བ་ལ་བསླབ་ཅིང་ཅི་གནས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་གོ

།གཉིས་པ་དེ་ལས་ལྡང་ས་ཧེ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཅི་སྣང་བླ་མ་ཡི་དམ་སྒྱུ་མ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནད་མེད་པར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །ལམ་དེ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །མ་བསྒྲལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་བསྒྲལ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་དགྲོལ། །རྣལ་འབྱོར་གཙུག་ལག་བསྟན་བཅོས་ལ། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་གནས་པར་ཤོག

།ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ།

ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་པ། །བླ་མ་ཡི་དམ་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་མཛད་པ། །མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་བཀྲ་ཤིས་ཤོག

།ཅེས་བཀྲ་ཤིས་བརྗོད།

དགེ་བའི་ཚོགས་རྣམས་བསགས་པ་ཀུན། བདག་གིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་མེད་པར། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཀུན་དོན་དུ། །ཆོས་དབྱིངས་བླ་ན་མེད་པར་བསྔོ།

Au début on s'entraîne à [pratiquer] avec une attention soutenue ; au milieu on se détend ; et finalement on apprend à ne pas laisser se dissiper l'éclat de la présence claire et lucide qui se comprend en soi, l'état naturel, restant absorbé en celui-ci autant que possible.

3.2 – L'engagement dans les intersessions

Ensuite, au sortir de cet état d'absorption, on passe aux activités des intersessions. On demeure en l'expérience qui reconnaît tout ce qui apparaît comme maître, yidam, illusion, réalité en soi.

III – Souhaits, formule propice et dédicace

Les souhaits :

Puissent tous les vivants être heureux,
Et, sans connaître la maladie
Puissent-ils arriver à l'état de bouddha,
Empruntant la voie qui y conduit.

Puissè-je faire traverser ceux qui n'ont pas traversé.
Puisse-je libérer ceux qui n'ont pas encore été libérés.
Puissent-ils, maintenant même, demeurer
En l'état d'union exposé par l'enseignement.

La formule propice :

Vivent tous les maîtres et yidams,
Perfections des qualités sublimes.
Vivent dâkinîs et protecteurs,
Acteurs de toutes œuvres éveillées.

La dédicace :

Toute vertu ainsi pratiquée
Est, sans aucune appropriation,
Dédiée au bien de tous les vivants,
En la réalité absolue.

།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགེ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་ནས་ཆོས་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ལ་འཇུག་གོ །འདིར་བླམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེ་འདི་ལ་སྟེར་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་གེགས་སེལ་བ་དང་བོགས་འདོན་པ་གཉིས་ལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རག་ལས་པས། ཕྱིའི་གེགས་སེལ་མགོན་པོ། ནང་གི་གེགས་སེལ་སྒྲོལ་མ། ཕྱི་བྱམས་སྙིང་རྗེའི་བོགས་འདོན་སྤྱན་རས་གཟིགས། ནང་བདེ་སྟོང་གི་བོགས་འདོན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པས་ཉམས་ལེན་ཐུན་གཅིག་ལ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཟབ་གནད་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་པས་མ་ཟད། ཇི་སྐད་དུ།

མ་ཡེངས་ཟླ་བ་གསུམ་ན་འགྲུབ། །ཕོ་རངས་ཐུན་རེ་མ་ཆག་བསྒོམ། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ།

།ཅེས་གསུངས་ཏེ་གྲུབ་པ་གཉིས་ལོ་ཟླ་ཙམ་གྱིས་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐལ་བ་མི་དམན་པའི་བསོད་ནམས་དང་བློ་གྲོས་ཅན་དག་གིས་ཉམས་ལེན་གྱི་སྙིང་པོ་གཡར་དམ་དུ་བྱའོ།

།གྲུབ་རློམ་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་མཆོག་སྦྱིན་པའི། །ལྷ་བཞིའི་ཁྲིད་ཡིག་གྲུབ་པའི་ཞལ་ལུང་བཞིན། །འདུས་གསལ་སྤེལ་འདིར་སྐལ་བཟང་ཀུན་ཞུགས་ནས། །མཆོག་གྲུབ་ཐང་མས་འཛིག་རྟེན་བརྡལ་བྱེད་ཤོག

།ཅེས་པའང་རིགས་བརྒྱའི་ཁྱབ་བདག་བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་ཀུན་གཟིགས་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཟབ་ཁྲིད་བྱིན་རླབས་བཅས་བཀའ་དྲིན་དུ་སྩལ་བའི་ཚེ་གསུང་གིས་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། ཡང་ཁྲིད་ཀུན་བཟང་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་གླིང་གི་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཉེ་བར་མཁོ་བས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་བླ་མའི་ཞལ་ལུང་རང་བཟོའི་རྙོགས་པས་མ་བསླད་པར། མང་ཐོས་ཀྱི་སློང་བ་པ་ཀརྨ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་དེ་བྲི་ཀོ་ཊེའི་དབེན་ཁྲོད་དུ་བཀྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།

Après avoir dédié toutes les vertus à l'insurpassable éveil, on s'engage dans des activités conformes au dharma.

Ce yoga du maître Vajradhâra confère le suprême accomplissement en cette vie ; sa pratique résume tous les aspects du cheminement, dissipant les obstacles et développant toutes les bonnes expériences. Ainsi il est dit que le protecteur dissipe les obstacles extérieurs ; Târâ, les obstacles intérieurs ; que Chenrézi fait se développer amour et compassion pour ce qui est extérieur ; et Vajrayoginî, félicité et chaleur intérieure.

Pratiquant [ce yoga], en une seule session de méditation, tous les profonds points essentiels de la voie du vajrayâna sont parfaitement accomplis, ce qui en fait une pratique particulièrement remarquable. De plus, il est aussi enseigné :

> *Si on l'accomplit sans distraction pendant trois mois, méditant sans manquer aucune session depuis l'aurore, on réalisera les accomplissements ordinaires et suprême.*

Puisque c'est une pratique qui peut conférer en l'espace de mois ou d'années les deux accomplissements, elle peut assurément être tenue comme pratique essentielle pour les fortunés dotés de réceptivité et de vertus suffisantes.

> *Ces instructions des quatre déités confèrent le suprême accomplissement du sublime rosaire d'or [de la lignée]. Puisse ce manuel clair et concis de la transmission orale se diffuser et, ayant touché tous les bienheureux fortunés, puisse le suprême accomplissement se répandre partout dans le monde.*

Ainsi parla l'incomparable omniscient Jamyang Khyentsé Wangpo, le maître bienveillant des cent familles qui, dans sa bonté, me conféra l'initiation, ces profondes instructions et leur influence spirituelle.

Comme les pratiquants du centre de retraite de Künzang Déchen Ösel Ling[21] en avaient besoin pour leurs pratiques, j'ai composé ce manuel, sans altérer aucunement les paroles du maître par des ajouts personnels.

Ceci fut écrit en la retraite de Dévikoti par Karma Ngawang Yönten Gyamtso (Jamgön Kongtrül), le gardien de beaucoup de choses (transmissions) qu'il a entendues.

Notes

1. Niguma et Sukhasiddhi.
2. Ou : « l'ayant entendu de celui-ci, il en clarifia l'enseignement ».
3. Nom d'une montagne située dans une vallée au nord de Lhassa.
4. Mahâkâla blanc et Mahâkâla bleu.
5. Forme de pratique de tumo, sk. *candâlî*.
6. Jamgön Kongtrül Lodrö Thayé.
7. Le principal disciple de Khyungpo Neljor.
8. Bhairava (le terrifiant) : bleu noir, sur le ventre, sous le pied droit de Chakrasamvara et Kâlarâtrî (la temporelle) : rouge sur le dos, sous son pied gauche.
9. Sahaja (inné) : l'aspect particulier de Chakrasamvara en union avec sa yum, Vajravârâhî (Dorjé Pamo).
10. La puissante du vajradhâtu.
11. Littéralement : aisselle.
12. L'utpala est comme un lotus, souvent de couleur bleue, bien qu'ici il soit vert. Il est dit que c'est une fleur qui fleurit lorsqu'un bouddha se manifeste.
13. Dans le mudrâ suivant : le pouce et l'auriculaire tiennent la tige, les trois autres doigts sont tendus.
14. Chakrasamvara.
15. Avadhûti est rouge ici.
16. Demi-cercle de couleur verte, parfois bleu.
17. Au niveau du nombril.
18. Comme un tison sur lequel on souffle.
20. De Vajradhâra yab-yum.
21. Le centre de retraite du monastère de Pelpung.

Note d'édition

Un original de ce texte de Jamgön Kongtrül Lodrö Thayé (1811-1899) se trouve dans la ***Collection des textes Shangpa, vol. 3, p. 163****.*

Version retraite 2015. Ce manuel a été réalisé à partir d'enseignements oraux donnés par Denys Rinpoché dans les centres de retraite de trois ans. Il a été révisé en 2015 et n'est pas actuellement dans une forme définitive mais nécessite encore des révisions et des compléments.

Ce texte est destiné aux pratiquants qui en ont reçu la transmission et qui sont habilités à le pratiquer. Comme tout texte du Dharma, traiter ce manuel avec le plus grand respect.

© Rimay, Denys Rinpoché